

Etter liste

Deres ref.:

Vår ref.:

Saksbehandler:

Dato:

18/8345-471

Inger Marie Sandmark Fosse

15.02.2023

Høring om endringer i spesialistforskriften vedlegg 2: Nye læringsmål

Helsedirektoratet sender herved på høring forslag til endringer i spesialistforskriftens vedlegg 2, i utdypende tekster til enkelte læringsmål og i noen nasjonalt anbefalte læringsaktiviteter, i spesialitetene akutt- og mottaksmedisin, fysikalsk medisin og rehabilitering, anesthesiologi og i indremedisin del 2.

Høringen er sendt til alle regionale helseforetak, til private og ideelle utdanningsvirksomheter innenfor de spesialitetene som endringsforslagene gjelder og til Legeforeningen.

Grunnlaget for høringen er spesielt forslagene til nye læringsmål i spesialistforskriftens vedlegg 2 da disse kan medføre faglig endring for legene i spesialisering (LIS). Det foreslås ulike endringer i 11 læringsmål totalt.

Detaljer om endringsforslagene

Helsedirektoratet har mottatt forslag til endringer i læringsmål i spesialistutdanningen for leger fra Legeforeningen og fra regionale utdanningscentre.

Det foreslås endringer i 4 av 46 spesialiteter; disse spesialitetene er indremedisin ved felles indremedisin del 2, fysikalsk medisin og rehabilitering, akutt- og mottaksmedisin og anesthesiologi. De mest omfattende endringsforslagene er i anesthesiologi og dette vedlegges i egen Excel-fil for best mulig oversikt. De øvrige forslagene beskrives i dette dokumentet.

Enkelte av læringsmålsendringene medfører en faglig endring for LIS ved at innhold tas bort eller legges til. Etter etablert praksis vil da det gamle læringsmålet slettes og et nytt læringsmål med ny ID opprettes. Når et læringsmål slettes vil ID-koden/navnet ikke brukes igjen og nye læringsmål får nye, unike og hittil ubrukte læringsmålsnavn/ID-koder. Det nye læringsmålet plasseres inn i forskriften på samme sted som det gamle, noe som betyr at rekkefølgen ikke lenger blir numerisk. Enkelte endringer som omtales i dette dokumentet dreier seg om endringer i utdypende tekst. Den utdypende teksten skal være veiledende for læringsmålet, og er ikke inkludert i spesialistforskriften vedlegg 2.

Detaljer om alle endringsforslagene kommer på side 4-8 i dette dokumentet.

Høring, frist for tilbakemelding og videre saksbehandling

Helsedirektoratet ønsker tilbakemelding på om endringsforslagene synes hensiktsmessige. For de foreslåtte nye læringsmålene eller for læringsmålene som har endret innhold ønsker Helsedirektoratet spesielt tilbakemelding på om disse vil føre til konsekvenser for læringsaktiviteter og læringsarena for

leger i spesialisering, om endringene synes faglig riktige og om det foreligger organisatoriske og økonomiske implikasjoner ved endringene.

Frist for tilbakemelding til Helsedirektoratet settes til 2. mai 2023. De regionale helseforetakene og de private og ideelle utdanningsvirksomhetene svarer kun for de spesialitetene hvor de har leger i spesialisering.

Helsedirektoratet presiserer at endringsforslagene først blir gjeldende etter at høringen er gjennomført og etter at forskriftsfesting er gjort. Helsedirektoratet planlegger forskriftsfesting av endringene 1.9.2023. Endringer som kan gi faglig konsekvens, slik som nye læringsmål, vil ha en overgangsperiode på 6 måneder etter kunngjøring av forskriftsendring før ikrafttredelse.

Vennlig hilsen

Morten Græsli e.f.
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Mottaker:

Helse Nord RHF
Helse Midt RHF
Helse Vest RHF
Helse Sør-Øst RHF
Den norske legeforening
DIAKONHJEMMET SYKEHUS AS
HARALDSPASS DIAKONALE SYKEHUS AS
LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS
FYSMED-KLINIKKEN AS
HAUGESUND SANITETSFØRENING REVMATISMESYKEHUS AS
MARTINA HANSENS HOSPITAL
REHABILITERINGSSENTERET AIR AS
REHABILITERINGSSENTERET NORD-NORGES KURBAD AS
REVMATISMESYKEHUSET AS, Lillehammer
RØDE KORS HAUGLAND REHABILITERINGSSENTER AS
STAMINA HELSE AS
STIFTELSEN BEITOSTØLEN HELSESPORTSENTER
STIFTELSEN BETANIEN HOSPITAL SKIEN
SØRLANDETS REHABILITERINGSSENTER EIKEN AS
UNICARE HOKKSUND AS
UNICARE JELØY AS
VALNESFJORD HELSESPORTSENTER

Kopi:

DEN NORSKE LEGEFØRENING, Nina Evjen;HELSE BERGEN HF, Vibeke Eide;Regionalt Utdanningssenter - RegUt - Vest;Regionalt utdanningssenter - RegUt - Midt-Norge;Regionalt utdanningssenter - RegUt - Nord;Regionalt utdanningssenter - RegUt - Sør-Øst

Endringsforslag i indremedisinske fag (del 2) foreslått av Regionalt Utdanningssenter i Helse Sør-Øst:

Forskriftsfestet læringsmål	Forslag til nytt læringsmål/endring av læringsmål
FIM-150: Ha kunnskap om indikasjonen for og selvstendig kunne utføre benmargsaspirasjon fra sternum og/eller crista iliaca posterior superior. Ha kjennskap til indikasjonen for utredning med benmargsbiopsi.	Ny ID: FIM-153: Ha kunnskap om indikasjonen og teknikken for å utføre benmargsaspirasjon fra sternum og/eller crista iliaca posterior superior. Ha kjennskap til indikasjonen for utredning med benmargsbiopsi.

Det foreslås en nedjustering av kompetansenivå i læringsmål FIM-150 under temaoverskriften: "Blodsykdommer". Legen i spesialisering skal ikke lenger selvstendig kunne utføre benmargsaspirasjon, men ha kunnskap om indikasjonen og teknikken for å utføre dette. Ny læringsmåls-ID vil være FIM-153.

Den faglige begrunnelsen for forslaget er at dagens praksis der alle spesialister i indremedisinske fag selvstendig skal kunne utføre benmargsaspirasjon innebærer unødvendige plager for pasientene. Benmargsaspirasjon gjøres hovedsakelig av hematologer på dagtid og vil ikke være en ferdighet som kreves for vaktkompetanse. Det kan etableres ordninger for videreutdanning som sikrer nødvendig kompetanse på mindre sykehus.

Endringsforslag i fysikalsk medisin og rehabilitering foreslått av Regionalt Utdanningscenter i Helse Midt:

Forskriftsfestet læringsmål	Forslag til nytt læringsmål/endring av læringsmål
FMR-044: Selvstendig kunne diagnostisere tendinopatier, partielle senerupturer og fulltykkelsesrupturer klinisk og ved bruk av ultralyd . Ha kunnskap om behandling av tendinopatier, partielle senerupturer og fulltykkelsesrupturer.	Ny ID: FMR-110: Selvstendig kunne diagnostisere tendinopatier, partielle senerupturer og fulltykkelsesrupturer klinisk og ved bruk av bilediagnostikk . Ha kunnskap om behandling av tendinopatier, partielle senerupturer og fulltykkelsesrupturer.
FMR-054: Selvstendig kunne anvende ultralyd for diagnostikk og veiledede injeksjoner ved tilstander i bløtdeler og ledd.	Ny ID: FMR-111: Under supervisjon kunne anvende ultralyd for diagnostikk og veiledede injeksjoner ved tilstander i bløtdeler og ledd.
FMR-055: Selvstendig kunne utføre injeksjoner i ledd og bløtdeler.	Ny ID: FMR-112: Under supervisjon kunne utføre injeksjoner i ledd og bløtdeler.

Alle læringsmålene som foreslås endret hører innunder temaoverskriften:
"Bevegelsesapparatet".

Den faglige begrunnelsen for forslaget om endring i læringsmål FMR-044 er at det for å kunne gjennomføre selvstendig diagnostikk av tendinopatier og senerupturer kreves betydelig mer enn 40 selvstendig gjennomførte prosedyrer og det anses innenfor rammen av virksomhetene som urealistisk at alle leger i spesialisering kan gjennomføre tilstrekkelig mange undersøkelser gjennom utdanningsløpet med tanke på pasientgrunnlaget. Ultralyd er indisert hos noen pasientgrupper og mange spesialister vil aldri ha behov for å bruke det i den klinisk hverdag. Ny læringsmåls-ID vil være FMR-110.

Det foreslås en nedjustering av kompetansenivå i læringsmål FMR-054 og FMR-055 fra "selvstendig kunne" til "under supervisjon". Ny læringsmåls-ID vil være FMR-111 og FMR-112.

Den faglige begrunnelsen for forslagene er at ultralyd og injeksjoner med dagens pasientpopulasjon er vanskelig å få gjennomført i det omfanget som må til for å bli i stand til å utføre disse oppgavene selvstendig. Dette gjenspeiles også i de endringene som foreslås i antall vurderinger for ultralyd og injeksjoner i prosedyrene under. Det foreslås også en reduksjon av anbefalt minimumsantall spesialisterklæringer fra 5 til 3 på listen under. Forslaget begrunnes med begrenset tilgang til erklæringer og betydelig tidsbruk.

Nasjonalt anbefalt prosedyre, gjeldende	Nasjonalt anbefalt prosedyre, forslag til endring
Ultralyd for diagnostikk og/eller veiledede injeksjoner 40 vurderinger	Ultralyd for diagnostikk og/eller veiledede injeksjoner 20 vurderinger
Injeksjoner i ledd (inne i leddet) og bløtdeler 40 vurderinger	Injeksjoner i ledd (inne i leddet) og bløtdeler 20 vurderinger
Spesialisterklæringer etter mandat til forsikringsselskap eller spesialisterklæringer om menerstatning til NAV 5 erklæringer	Spesialisterklæringer etter mandat til forsikringsselskap eller spesialisterklæringer om menerstatning til NAV 3 erklæringer

Endringsforslag i akutt- og mottaksmedisin (innbefattet forslag fra Regionalt Utdanningscenter i Helse Sør-Øst og Legeforeningen:

Forskriftsfestet læringsmål	Forslag til nytt læringsmål/endring av læringsmål
	Ny ID: AMM-068: Ha god kunnskap om brannskader, kuldeskader og etseskader og selvstendig kunne iverksette initial behandling og stabilisering av pasienter med slike skader, samt beregne grad og omfang av skaden. Selvstendig kunne vurdere behov for overføring til senter med høyere kompetanse.
AMM-066: Ha kunnskap om vurdering, stabilisering og innledende behandling av akutt syke eller skadde barn, inkludert feber, kramper, luftveissymptomer, magesmerter, endret bevissthetsnivå, sjokk og akutte skader.	Ny ID: AMM-067: Beherske vurdering, systematisk tilnærming til, stabilisering og innledende behandling av akutt syke og skadde barn, inkludert feber, kramper, luftveissymptomer, magesmerter, endret bevissthetsnivå, sjokk og akutte skader. Selvstendig kunne gjennomføre og lede resuscitering og avansert hjerte- og lungeredning av barn.

Forslag til nytt læringsmål AMM-068 er plassert under temaoverskriften "Brannskadebehandling".

Den faglige begrunnelsen for forslaget er at den typen skader som listes opp i forslaget til nytt læringsmål er en viktig del av akutt- og mottaksmedisin, uten at det fremkommer tydelig av læringsmålene som er forskriftsfestet i dag.

Det foreslås en oppjustering av kompetansenivå i læringsmål AMM-066 fra "ha kunnskap om" til "beherske" og en utvidelse av innholdet. Læringsmålet er plassert under temaoverskriften "Akutt syke og skadde barn". Ny læringsmåls-ID vil være AMM-067.

Den faglige begrunnelsen for forslaget er at det er behov for et hevet kompetansenivå i møte med akutt syke og skadde barn og økt fokus på systematisk tilnærming til resuscitering av barn.

Forslag til prosedyreliste i akutt- og mottaksmedisin

Akutt- og mottaksmedisin er en prosedyretung spesialitet der det er viktig å beherske praktiske ferdigheter. Læringsmålene beskriver praktiske ferdigheter og kompetanser som skal oppnås, men noen spesialiteter kan ha nytte av en nasjonalt anbefalt prosedyreliste for å understøtte læringen opp mot læringsmålene.

Helsedirektoratet foreslår, etter innspill fra regionalt utdanningssenter i Helse Sør-Øst og Legeforeningen, at det opprettes en nasjonalt anbefalt prosedyreliste i spesialiteten akutt- og mottaksmedisin som kan kobles til læringsmålene. Antallet repetisjoner knyttet til hver oppføring er et minimumsantall som anbefales gjennomført.

Tema	Ferdighet/prosedyre	LM***	Andre LM***	Antall
Team og ledelse	Deltatt på traumemottak, helst som undersøkende lege (inkl. simulering)	AMM045		10
	Teamleder ved hjertestans/AHLR (inkl. Simulering)	AMM007	FIM005	20
	Mobilisering av og deltakelse i tverrfaglige team i akuttmottaket, inkludert simuleringstrening (f.eks. slagteam, medisinsk akutteam («sepsis», «silver team»), kirurgisk team)	AMM005		20
POCUS* og bruk av ultralyd ved prosedyrer	Orienterende ultralyd av hjertet	AMM058	FIM029, FIM032	50
	Ultralyd av store kar (inkl. aorta og vena cava)	AMM058	FIM029, FIM032	20
	Ultralyd av vener, inkl. DVT	AMM058	FIM029	30
	Ultralyd av lunger, inkl. lungeglidning, pleuravæske, lungeødem	AMM060	FIM059	50
	Ultralyd av nyrer og urinveier	AMM058, AMM059	FIM078	20
	Ultralyd galleblære og galleveier	AMM058, AMM059	FIM078	20
	Ultralyd/doppler av arterier, inkl. halskar og ekstremiteter m/ankel/arm-indeks	AMM061	KLS032	10
	Ultralydveiledet punksjon, tapping eller innleggelse av dren*	AMM062		20
	Etablere venetilgang (PVK eller SVK) inkl. simulering og ultralydveiledet	AMM059, AMM062		50
	Arteriekran (inkl. simulering og ultralydveiledet)	AMM062	KLS012	20
Intraossøs tilgang	Etablering av intraossøs tilgang (IO) (inkl. simulering)	AMM062		10
Luftveishåndtering	Opprettholde fri luftvei ved leiring/kjevetak, ed maske/bag, svelgtube og nesekantarell	AMM047	KLK005	50
	Håndtere supraglottisk luftveisdevice	AMM048, AMM051		20
	Endotrakial intubasjon på dukke eller pasient	AMM048,	KLK005	20

Tema	Ferdighet/prosedyre	LM***	Andre LM***	Antall
		AMM049		
	Nødcricothyroidotomi (simulering)	AMM054		1
	Selvstendig kunne etablere og tilpasse innstillinger for oksygenbehandling, inkl. nesebrille, oxymaske, maske med reservoar, High Flow Nasal Cannula(HFNC)/CPAP/BIPAP.	AMM054		50
Pediatri**	Systematisk undersøkelse og/eller resuscitering av akutt sykt eller skadet barn (klinisk praksis og simulering)	AMM067		50

*POCUS = "Point-of-care ultrasound", som ofte kalles orienterende eller fokusert akuttmedisinsk ultralyd.

**Forutsetter innføring av læringsmål AMM-067

*** Det er ikke Helsedirektoratet som kobler læringsmål til nasjonalt anbefalte prosedyrer. Koblingen til læringsmål under er gjort av forslagsstiller Legeforeningen som en veiledning.